

VILNIAUS UNIVERSITETAS

Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijai
Lietuvos Respublikos finansų ministerijai

Kopija

Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerijai

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 2019 M. GRUODŽIO 11 D. NUTARIMO NR. 1252 PAKEITIMO PROJEKTO

Vilniaus universitetas, 2022 m. lapkričio 28 d. raštu Nr. (32.3E)-6K-2207011 gavo derinti Lietuvos Respublikos finansų ministerijos (toliau – Finansų ministerija) pateiktą Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2019 m. gruodžio 11 d. nutarimo Nr. 1252 „Dėl bendrų viešojo sektoriaus finansų valdymo informacinių sistemų ir jų naudojimo“ pakeitimo“ projektą (toliau – Nutarimo projektas), kuriam pagal savo kompetencijas 2022 m. gruodžio 7 d. raštu Nr. SR-998 pateikė esmines pastabas ir pasiūlymus.

Vilniaus universitetas iš esmės nesutiko su teikiamu Nutarimo projektu, nurodydamas šias esmines pastabas:

1. Universitetams turi būti užtikrinama Lietuvos Respublikos Konstitucijoje laiduojama autonomija ir jokiais teisės aktais, įskaitant ir Nutarimo projektą, negali būti apribojama bet kurios aukštosios mokyklos teisė pačiai pasirinkti finansinės apskaitos tvarkymo informacinę sistemą.

2. Atsižvelgiant į Finansų ministerijos ir Kauno technologijos universiteto, Lietuvos sporto universiteto, Vilniaus Gedimino technikos universiteto ir Vilniaus universiteto (toliau – universitetai) vykdytą Valstybės biudžeto, apskaitos ir mokėjimų sistemos Viešojo sektoriaus finansinės apskaitos bendrojo posistemio (toliau – FABIS) testavimą ir nustatytus esminius FABIS trūkumus, dėl ko FABIS testavimas nuo 2022 m. liepos 25 d. universitetuose buvo nutrauktas, teikiamu Nutarimo projektu Vilniaus universiteto perėjimas prie FABIS nuo 2026 m. sausio 1 d. kaip prie vienintelės naudojamos finansų valdymo sistemos yra neįmanomas ir nesvarstytinas klausimas.

3. Nutarimo projekte negali būti imperatyviai nurodyta, kad Vilniaus universitetas nuo 2026 m. sausio 1 d. pradeda naudoti FABIS prieš tai neatlikęs naujojo FABIS testavimo ir neįvertinus, kiek FABIS su naujai realizuotomis funkcijomis atitinka Vilniaus universiteto poreikius.

4. Universitetų ir Finansų ministerijos atlikto FABIS testavimo metu buvo identifikuota, kad siekiant FABIS pritaikyti universitetų poreikiams, universitetų sistemose reikės atlikti daug ir sudėtingų pakeitimų. Atitinkami pakeitimai bus neišvengiami ir FABIS sistemoje, nes reikės sukurti papildomas integracines sąsajas. Visi šie reikalingi pakeitimai - tiek universitetų pritaikomumui prie FABIS, tiek pačiai FABIS sistemai - pareikalaus dar didesnių papildomų investicijų, todėl siūlytina Lietuvos Respublikos Vyriausybei naujai įvertinti visus FABIS diegimo universitetams kaštus ir dar kartą apvarstyti jo tikslingumą bei reikalingumą.

Finansų ministerija 2022 m. gruodžio 20 d. raštu Nr. (32.3E)-6K-2207589 pateikė Lietuvos Respublikos Vyriausybei patikslintą Nutarimo projektą. Atkreiptinas dėmesys į tai, kad Nutarimo projektas, kuris teikiamas Lietuvos Respublikos Vyriausybei, skiriasi nuo to, kuris buvo pateiktas derinti suinteresuotoms institucijoms.

Nutarimo projekte, kuris buvo teiktas derinti 2022 m. lapkričio 28 d., buvo nurodyta, kad FABIS Vilniaus universitete bus naudojamas nuo 2026 m. sausio 1 d. kaip vienintelė finansų valdymo sistema. Tuo tarpu Nutarimo projekte, kuris 2022 m. gruodžio 20 d. pateiktas Vyriausybei, nurodoma, kad Vilniaus universitetas ir kiti universitetai, FABIS, kaip vienintelę finansų sistemą pradeda naudoti jau nuo 2025 m. sausio 1 d. Finansų ministerija teikime šį termino pakeitimą grindė suinteresuotų subjektų, tame tarpe ir universitetų, išsakytu poreikiu anksčiau spartinti viešojo sektoriaus perėjimo prie FABIS procesą, kas yra visiška netiesa ir prieštarauja Vilniaus universiteto 2022 m. gruodžio 7 d. rašte išdėstytiems argumentams.

Taip pat Nutarimo projektas papildytas 3.4 papunkčiu, kuriuo Finansų ministerija įgaliojama, likus ne mažiau kaip 6 mėnesiams iki universitetų perėjimo prie FABIS dienos, kartu su universitetais atlikti perėjimo prie šios bendros viešojo sektoriaus finansų valdymo informacinės sistemos galimumo vertinimą. Pažymėtina, kad universitetai kartu su Lietuvos Respublikos finansų ministerija, įgyvendindami Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2022 m. kovo 30 d. posėdžio 26 klausimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2019 m. gruodžio 11 d. nutarimo Nr. 1252 „Dėl bendrų viešojo sektoriaus finansų valdymo informacinių sistemų ir jų naudojimo“ pakeitimo (TAP-21-1863(2) (21-34060(3))“ protokolinį nutarimą (2022 m. kovo 30 d. posėdžio protokolas Nr. 19) (toliau – LRV protokolinis nutarimas), vykdė FABIS testavimą ir 2022 m. liepos 15 d. pateikė Finansų ministerijai tarpinę išvadą, kurioje nurodė esminius FABIS trūkumus ir kritines kliūtis tolimesniam FABIS diegimui ir galimai eksploatacijai bei paprašė stabdyti FABIS testavimą universitetuose nuo 2022 metų liepos 25 dienos ir inicijuoti sprendimo priėmimą, kuriuo būtų atsisakyta diegti FABIS universitetuose.

Įvertinusi universitetų tarpinėje išvadoje nurodytus esminius FABIS trūkumus, Finansų ministerija nutraukė FABIS testavimą universitetuose ir 2022 m. rugsėjo 20 d. raštu Nr. (32.2Mr)-6K-2205591 pateikė informaciją Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijai ir universitetams apie FABIS testavimo metu universitetų identifikuotus esminius trūkumus ir **pasiūlė atidėti universitetų perėjimo prie FABIS terminą bei nukelti FABIS naudojimo pradžios terminą ne anksčiau negu nuo 2026 m. sausio 1 d., įvertinus FABIS funkcinių galimybių pagal nurodytos datos būklę priimtinumą universitetų poreikiams.**

Taigi, atsižvelgiant į tai, kad pati Finansų ministerija siūlė atidėti universitetų galimybių vertinimą pereiti prie FABIS ne anksčiau kaip nuo 2026 m. sausio 1 d., nėra suprantama ir iki galo aiški staiga pasikeitusi Finansų ministerijos pozicija ir siūlymas universitetams prie FABIS pareiti nuo 2025 m. sausio 1 d. Be to, kyla pagrįstas klausimas, ar universitetai iš vis ateityje dar turėtų atlikti viešojo sektoriaus finansų valdymo informacinės sistemos galimumo vertinimą, kai pati Finansų ministerija nurodė, kad kai kurie universitetų FABIS testavimo metu identifikuoti poreikiai nebus įgyvendinami net ir ateityje. Atsižvelgiant į tai, **prašytume svarstyti ir kitą alternatyvą, numatytą LRV protokolinio nutarimo 2.3.4 punkte, pagal kurį nustačius, jog universitetų FABIS funkcinių galimybių testavimo ataskaitoje nurodytų FABIS funkcinių galimybių trūkumų pašalinti neįmanoma ir (arba) tam reikėtų neproporcingai didelių finansinių, laiko ir kitų išteklių, Finansų ministerijai pavesta pateikti Vyriausybei pasiūlymą panaikinti prievolę Kauno technologijos universitetui, Lietuvos sporto universitetui, Vilniaus Gedimino technikos universitetui ir (arba) Vilniaus universitetui naudotis FABIS, paliekant galimybę naudotis savo pasirinkta finansinės apskaitos tvarkymo informacine sistema.** Manytume, kad jau šiais metais vykdytame FABIS testavimo etape identifikavus esminius sistemos trūkumus ir kritines kliūtis jos diegimui bei galimai eksploatacijai, kurių nebus galima pašalinti ir ateityje, bei taupant universitetų bei Finansų ministerijos finansų, laiko ir kitus išteklius, neturėtų būti svarstoma apie FABIS diegimą universitetams, pradedant pakartotinį FABIS testavimą nuo 2024 metų vidurio (pridedama universitetų atlikto FABIS testavimo išsami ataskaita, kurioje identifikuotos kritinės kliūtys FABIS diegimui ir galimai eksploatacijai).

Taip pat pažymėtina, kad Lietuvos Respublikos Vyriausybės darbo reglamento, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1994 m. rugpjūčio 11 d. nutarimu Nr. 728 „Dėl

Lietuvos Respublikos Vyriausybės darbo reglamento patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais) (toliau – Reglamentas), 18 punkte įtvirtinta, kad „parengti teisės aktų projektai <...> teikiami derinti <...> institucijoms“. Reglamento 30 punkte įtvirtinta, kad „jeigu išvadas teikiantis subjektas nustatytu laiku išvadų nepateikia, laikoma, kad jis teisės akto projektui pritaria ir ministerijų atstovų (viceministrų, ministerijų kanclerių) pasitarime dėl šio teisės akto projekto pastabų nebeteikia, išskyrus atvejus, jeigu po derinimo su suinteresuotomis institucijomis teisės akto projektas pasikeitė iš esmės ar buvo papildytas nuostatomis, kurių derinimo metu nebuvo.“ Lietuvos Respublikos Vyriausybę pasiekė Nutarimo projektas, kurio naujos nuostatos nebuvo suderintos su suinteresuotomis institucijomis, kas ne tik pažeidžia jų interesus ir prieštarauja jų išdėstytai pozicijai, bet ir neatitinka Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo 3 straipsnio 2 dalies 4 punkte įtvirtinto atvirumo ir skaidrumo principo, pagal kurį *inter alia* teisėkūra turi būti vieša, o su bendrais interesais susiję teisėkūros sprendimai negali būti priimami visuomenei neturint galimybių dalyvauti. Teisėkūros procedūrinių reikalavimų, susijusių su teisės akto projekto svarstymu ir priėmimu, pažeidimai gali būti pagrindu pripažinti atitinkamą teisės aktą prieštaraujančiu Lietuvos Respublikos Konstitucijai (žr. Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo 2016 m. liepos 8 d. nutarimas Nr. KT22-N11/2016, 2019 m. balandžio 16 d. nutarimas Nr. KT12-N4/2019, 2021 m. birželio 7 d. nutarimas Nr. KT99-N9/2021).

Be to, Finansų ministerija visiškai nereagavo į Vilniaus universiteto 2022 m. gruodžio 7 d. raštu Nr. SR-998 pateiktas pastabas, nors laikantis Reglamento 37 punkto: „Vyriausybei kartu su teisės akto projektu teikiami šie teisės akto projekto lydimieji dokumentai (kai šie dokumentai turi būti rengiami): teisės akto projekto lyginamasis variantas, aiškinamasis raštas, atitikties lentelė, numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo pažyma, **Reglamento 34 punkte nurodyta derinimo pažyma**.“ Taigi, kartu su atnaujintu Nutarimo projektu Vyriausybei turėjo būti pateikta ir derinimo pažyma, kurioje pagal Reglamento 34 punktą turi būti nurodyta: „suinteresuotos institucijos ir asmenys, į kurių pastabas ir pasiūlymus neatsižvelgta arba atsižvelgta iš dalies; suinteresuotų institucijų ir asmenų pastabos ir pasiūlymai, į kuriuos neatsižvelgta arba atsižvelgta iš dalies; argumentai, kodėl neatsižvelgta arba tik iš dalies atsižvelgta į suinteresuotų institucijų ir asmenų pastabas ir pasiūlymus.“

Apibendrinant tai, kas išdėstyta, prašome Nutarimo projektą patikslinti – Vilniaus universitetą išbraukiant iš Bendrų viešojo sektoriaus finansų valdymo informacinių sistemų, jų naudojimo terminų ir jas naudojančių viešojo sektoriaus subjektų sąrašo I skyriaus 387 punkto ir paliekant **tik** minėto sąrašo II skyriuje „Kitos bendros viešojo sektoriaus veiklos valdymo informacinės sistemos“, 593 punkte išbraukiant formuluotę „naudojama ne ilgiau negu iki 2024 m. gruodžio 31 d.“ su teise ir toliau laisvai, be jokių apribojimų, **bei užtikrinant autonomiją naudotis savo pasirinkta finansinės apskaitos tvarkymo informacine sistema**.

PRIDEDAMA. Kauno technologijos universiteto, Lietuvos sporto universiteto, Vilniaus Gedimino technikos universiteto ir Vilniaus universiteto 2022 m. liepos 15 d. rašto Nr. SR-680 „Dėl Lietuvos Respublikos finansų ministerijos valdomos valstybės biudžeto, apskaitos ir mokėjimų sistemos viešojo sektoriaus finansinės apskaitos bendrojo posistemio testavimo“ nuorašas, 6 lapai.